

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 480 K
Félévre 240 K
Negyedévre 120 K
Egy órára 40 K
Egyes szám ára 2 korona.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: **Dr. MARA JENŐ.**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Obátyeva (Zápolya)-u. 1. Telefonszáma 22.

**MEGJELENIK MINDENNAP, VAS-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉVEL.**

Veliki Beckerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 204. szám.

Péntek, 1920 szeptember 17.

A tisztviselő-kérdés és a drágaság a minisztertanácsban.

A gyülekezési és szervezkedési jogról szóló törvény.

— Beogradi munkatársunk telefonjelentése. —

Beograd. A minisztertanács tegnap esti ülésén a kormány a tisztviselő-kérdést tárgyalta és elhatározta, hogy

1. a különböző tartományokban működő és különböző közigazgatási ágazatokhoz tartozó tisztviselők közreműködésével gyorsított menetben kidolgozzák a tisztviselő pragmatikát;

2. a tisztviselők családi állapotának és az egyes tartományokban fennálló drágaságoknak megfelelően azonnal felemelik a drágasági pótlékot addig is, míg a pragmatika elkészül;

3. azonnal alakítsanak mindenféle tisztviselő szövetségeket, amelyeknek a szükséges forgalmi tőkét a kormány adja. E

szövetségeknek a tisztviselők kötelezett tagjai lesznek;

4. mihielyt a drágasági pótlékre vonatkozó rendelet megjelenik, a kormány azonnal előterjeszti a drágaság leküzdésére vonatkozó törvényjavaslatot, amely azonnal életbelép, mihielyt a parlament az erre szükséges hitelt megszavazza;

5. ezen kiadások fedezésére különös jövedelmi forrásokról fog a kormány gondoskodni.

Beograd. A minisztertanács elhatározta, hogy a gyülekezési és szervezkedési jogról szóló szerbiai törvényt kiterjeszti Jugoszlávia egész területére. Ez a szerbiai törvény tudvalevőleg egyike a legliberálisabb törvényeknek.

A FORRONGÓ OLASZORSZÁG.

— Beogradi munkatársunk telefonjelentése. —

Trieszt. A szakszervezeti vezérő-bizottság és a gyárosok között a tárgyalások megszakadtak. Ennek következtében a mozgalom a milánói és génuai gyárakra is kiterjedt, mert a cipőgyárosok a rendőrség védelme alá helyezték üzemüket, hogy azokat a munkásság meg ne szállja. A vezérő-bizottság ezt látva, elrendelte, hogy a Génuában és környékén lévő 200 kémiai gyárat foglalják le a munkások. Ez meg is történt azzal az indoklással, hogy a vas- és fémiparban szükséges és a kémiai gyárakban lévő anyagok elszállítását megakadályozzák és hogy a gyári könyveket lefoglalhassák annak megállapítása céljából, hogy mennyi haszna volt a gyárosoknak és mennyi volt a munkások vesztesége.

Turinban is továbbterjedt a mozgalom, köleg a textil-ipari üzemekben. A munkások páncélozott autókval bekerítették a Platenza nevű nagy vászongyárat. A támadás megkezdésekor szíren-jelt adtak le a többi gyárak elfoglalására is. A munkások állig felfegyverkezve azonnal megszállták az összes gyárakat és a tisztviselőket kényszerítették, hogy velük szolidaritást vállaljanak és a gyárak vagyonát és könyveit adják ki. Mindez a vörös őrségek ledezete alatt történt.

Génuában a csendőrök és munkásság között újból összeütközések voltak, miközben a Rodostó nevű hadihajó Wrangel-féle orosz zászló alatt a kikötőbe befutott. A

munkások a hajót megtámadták, az orosz tengerészeket leváltották és a vörös zászlót felvonták a hajóra. Erre azután a katonaság is beavatkozott, úgy hogy az összeütközésnek mindkét részlől számos halottja volt.

Eddig még egy helyen sem sikerült egyezséget létesíteni a munkások és a gyárosok között.

Trieszt. Az olasz szociálista-párt megkísérelte, hogy a mozgalom irányítását magához ragadja. A szakszervezetek vezérő-bizottsága azonban ezt megakadályozta, mert a mozgalomnak kizárólagos gazdasági jellegét meg akarta őrizni. A vezérő-bizottságnak az a törekvése, hogy a mozgalom csupán a vas- és fémiparra terjedjen ki.

A kormány, mely eddig nem avatkozott az eseményekbe, most erélyes rendszabályokra készül.

Trieszt. A munkászavargások során a tüntetők harrikádokat emeltek, amelyeket a tűzértség lőtt szét. Három halott és száznál több sebesült van. A letartóztatások nagy arányokban folynak.

Beker. D'Annunzio csapataival megszállta a Rab, Kres és Krk nevű kvarneroi szigeteket.

A TÖRÖK TRÓNÖRÖKÖS A NACIONALISTÁK OLDALÁN.

Páris. Abdul Medzsid török trónörökös megszökött Konstantinápolyból, hogy a Musztafa Kemal pasa vezérlete alatt álló nacionalistákhoz csatlakozzék. A trónörökös azonban Anatóliában elfogták.

HORVÁTORSZÁGBAN HELYREÁLLT A REND.

Zagreb. Egész Horvátországban nagy jában helyreállott a rend és nyugalom. A lázadók ellen a vizsgálat folyik. Urbanics államügyész Zagrebből a helyszínére ment a nyomozás lefolytatása végett. A letartóztatottak között a paraszt-párt vezetőségének több tagja szerepel.

Zagreb. A horvát falvakba újra szétszéledtek a Frank-párti és külföldi ügynökök és azzal izgatják a lakosságot, hogy a szőlőt, bort és pálinkát csak a horvát parasztoktól fogja a hatóság elvenni. Ezeknek a híreszteléseknek eredménye a falvakban már érezhető, mert sok helyen már újra mozgolódnak a parasztok. Néhány ügynököt sikerült letartóztatni, akik politikai céllal terjesztették a valótlan híreket.

ZAVAROK A BRUXELLESI PÉNZÜGYI KONFERENCIA KÜRÜL.

Páris. A bruxellesi pénzügyi konferencia összehívása körül bajok vannak. Hiteles forrásból jelentik, hogy a francia kormány mindent elkövet a konferencia elodáztatására. Franciaország azon a véleményen van, hogy

Németország nem érdemes arra, hogy a szövetséges hatalmakkal nemzetközi kérdésekben döntsön. Amíg Németország a békefeltételeknek nem tesz eleget, addig Franciaország nem járul ahhoz, hogy Németország részt vegyen egy konferencián, ahol egész Európára kiható nemzetközi kérdések kerülnek tárgyalásra.

Párisban feszült érdeklődéssel várják Lloyd Georgenak álláspontját ebben a kérdésben. A belga miniszterelnökkel állítólag már teljsen megegyezett Milleran.

KICSERÉLTÉK A FRANCIA-BELGA KATONAI SZERZŐDÉS OKMÁNYAIT.

Bruxelles. Belga lapjelentések szerint e hó 10-én küldték Párisba a francia-belga katonai egyezményről szóló szerződést. A nézeteltérések teljesen elsimultak. A franciák elfogadták a belga miniszterelnök álláspontját.

NÉMETORSZÁGBÓL MUNICIÓT KÜLDTEK LENGYELORSZÁGNAK.

Koppenhága. A város déli kikötőjében egy dán hajót foglaltak le, amely Németországból Lengyelországba vitt municiót. A dán kormány tiltakozott Berlinben ezen eljárás ellen, amely ellentétben van a versaillesi békeszerződéssel.

Az entente nem fogja elismerni a szovjet-kormányt.

Millerand nyilatkozata Aix les Bainsban.

— Beogradi munkatársunk telefonjelentése —

Páris. Millerand francia miniszterelnök az Aix les Bains-i tárgyalásokon lévő újságírók előtt hosszabban nyilatkozott a most lefolyt tárgyalásokról.

A szövetségesek, vagyis Anglia, Franciaország és Olaszország — mondotta Millerand — eddig mindvégig egységesek voltak a békére irányuló összes intézkedéseikben, azonban a béke feltétele, hogy a háboru egészen véget érjen. Egyetértőleg azt tanácsoltuk Lengyelországnak, hogy mérsékletet tanusítson, egyébként e felfgásunkkal maga Lengyelország is megegyezik.

Abban is egyetértünk, hogy a versaillesi és saint germaini békeszerződések összes rendelkezéseinek érvényt szerezzünk.

Az orosz kérdésben is egyformán gondolkodnak a szövetségesek. Kormányra jutásomkor hiva voltam, hogy a szovjet-kormányral a kereskedelmi összeköttetést megkezdjük, a politikai összekötetést azonban mellőzzük. A szövetségesek között senki se gondol arra, hogy a szovjetkormányt elismerjük. Olaszországnak voltak eddig kereskedelmi összeköttetési a szovjettel és az volt az eredmény, hogy 4000 tonna rossz minőségű búzát kapott. Oroszországnak ma egyetlen exportcikke van s ez az orosz forradalmi propaganda. Ennek a favorizálója nem akarok lenni.

Berlin. Strassburgból jelentik: Millerand tegnap egy tiszteletére adott ebéden beszédet mondott, amelyben a többi közt az európai bolsevizmus kérdéséről a következőket mondotta: „Örültség volna megengedni, hogy a nép egy része diktatúrát gyakorolhasson. Nem szabad megengedni, hogy a diktatura és az anarchia csirája elharapózzon egész Európában. Nem szabad megengedni, hogy ezek az emberek minden állam fővárosában követséget állíthassanak föl, amelyekkel tovább terjeszthetik ezeket a mérgező csirákat.“

Berlin. Strassburgból jelentik: Millerand tegnap egy tiszteletére adott ebéden beszédet mondott, amelyben a többi közt az európai bolsevizmus kérdéséről a következőket mondotta: „Örültség volna megengedni, hogy a nép egy része diktatúrát gyakorolhasson. Nem szabad megengedni, hogy a diktatura és az anarchia csirája elharapózzon egész Európában. Nem szabad megengedni, hogy ezek az emberek minden állam fővárosában követséget állíthassanak föl, amelyekkel tovább terjeszthetik ezeket a mérgező csirákat.“

A magyar állampapírok lebélyegzése. Az államhatóságok igazgatóságának 1920 szeptember 1-én kelt 4445. sz. rendelete alapján a következő magyar államadóssági kötvények mutatóndók be lebélyegzés céljából és pedig: 1. 4%-os magyar aranyjárdék. 2. Adómentes 4%-os állami járadékkölcsön 1892., 1900., 1902., 1904., 1908., 1910. évből. 3. 4½%-os állami járadékkölcsön 1913. évről. 4. 3½%-os adómentes járadékkölcsön 1897. évből. 5. 4%-os állami adómentes járadékkölcsön 1910. évből. 6. Az italmérsi (regale) jog kártalanításából eredő 4½%-os államadósság. (Csak vinkulált kötvények, községek és városok birtokában). 7. 4½%-os törlesztéses állami járadékkölcsön 1914. évből (külföldi értékben is kibocsájtva). 8. 4%-os kamatozó adómentes magyar földterhementesítési kölcsön 1889. évből.

Padokat állítanak föl a főtérre. A tanácsi határozat értelmében tegnap délután kezdtek meg annak a 25 padnak a felállítását, amelyet szépészeti szempontból helyeznek el a főtérre. A 25 pad a templom előtti téren köröskörül nyer elhelyezést.

Dohánytolvajok. A dohányt, mielőtt a beváltó hivatal látta volna is, mindig megdézsmálták, azelőtt is míg volt trafik, azóta meg különösen. Fogadást mernék ajánlani, hogy a dohánykertészek többet keresnek azon a dohányon amit „szűz“ jelzővel szokott a népszáj jelölni, mint azon, amit az állam fizet nekik a termelt dohányért. Másképpen tán nem is volna érdeme dohányt termesztetni. Ilyen dohánytolvajlással vádoltan szállított be ma az ujbesszi esendőség 24 embert az ügyészségre, akik dr. Mihajlovics Steva becskeréki lakos földjén termelt dohányból 499 kilót loptak el. Az ügyészség megindította ellenük az eljárást.

Országos vásárok a környéken. Szeptemberben: Kanak 19-én, Bótos 19-én, Csóka 26-án. Októberben: Bega St. Gyurgyev 2. és 3-án, Oroszlámszon 3-án. Minden helyen állat- és kirakóvásár. Szabályszerű járattal ellátott állatok vérszentes helyről felhajthatók.

A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete folyó hó 16-án este fél 8 órakor választmányi ülést tart. A tagok kéretnek okvetlen megjelenni. — A vezetőség.

Mennyi pénzt szabad kivinni. A pénzügyminiszter 19934. szám alatt rendeletet adott ki, mely szerint az ország területéről való kiutazásnál több pénzt mint 2000 márka, vagy 2000 lei, vagy 2000 cseh koronát, nem szabad kivinni. Ha valakinél többet találnak, úgy ellene csempészet címen indítanak eljárást a kincstár javára.

Öt vagon sőt foglalt le a rendőrség. A gyártelepi állomásra a napokban négy és tegnap külön még egy vagon sőt érkezett Bergenthal Lajos becskeréki bizományos címére. Minthogy Bergenthal Lajosnak csak rövid- és kézműáru bizományi üzlete van, Popity Zorán, az államrendőrség helyettes főnökének feljelentésére a beérkezett öt vagon sőt a rendőrség lefoglalta. A lefoglalás azon a címen történt, hogy Bergenthalnak csak rövidáru bizományi üzlete lévén, a sónak ilyen nagy tételben való beszerzésére és árusítására nem jogosult. A rendőrség Bergenthal ellen árufelhalmozás és árdrágtás miatt indított eljárást.

Tőzsde, Beograd, szeptember 15. Valuták: Francia frank 780, Font sterling 404, Dollár 108, Lei 242, Márka 218. Devizák: Páris 768, London 408, New-York 110, Milano 508, Prága 160, Wien 41-80, Berlin 218.

Dr. Efreidisz venerikus betegségek és bőrbajok speciálistája városunkban végleg letelepedett és rendel a Daun-féle vaskereskedés házában — a Club-kávéházzal szemben — naponta 1—3-ig és 7—8 óráig.

Pénzesempészs. Pécsen át igen sok magyar koronát csempésznek be, 1 dinárért 14 koronát fizetnek. Ezek a koronabankjegyek nincsenek lebélyegezve.

SZTRÁJKOK FENYEGETNEK ANGLIÁBAN.

London. Az a veszély fenyeget, hogy a bányamunkások, vasutasok és szállítómunkások még e hó vége felé sztrájkba lépnek. De sztrájkjal fenyegetnek a londoni villamosművek alkalmazottai is, a posta személyzete szintén mozgalomra készül.

A lapok a parlament sürgős összehívását követelik.

AZ OROSZ SZOVJET BESOROZZA AZ OTT ÉLŐ IDEGENEKET.

London. A szovjet moszkvai hivatalos lapjában most jelent meg az orosz külügyi népbiztos rendelete, amellyel az Oroszországban élő idegenek mozgását meghagyja. A behívott idegeneket nem fogják katonai szolgálatra alkalmazni, hanem helyi segédmunkákra használják fel őket, így pl. utcaseprésre.

EGYESÜLTEK A NÉMET ÉS CSEH SZOCIÁLISTÁK.

Prága. A cseh és a német szociálisták közös gyűlést tartottak, amelyen határozatot hoztak, hogy a jövőben együtt fognak dolgozni az egyöntetű proletár front megteremtésén. A két párt delegátusai legközelebb együttes ülést fognak tartani, amelyen részletesen kidolgozzák a közös munka tervezetét.

RIGÁBAN AZ UKRÁN BÉKÉRŐL IS TÁRGYALNAK.

Varso. Sapieha lengyel külügyminiszter értesítette Csieserint, Lewiczky varsói ukrán delegátus kérelméről. Lewiczky azt javasolja, hogy Rigában ne csak a lengyel békéről tárgyaljanak, de az orosz és ukrán nép között kötendő békét is tárgyalják meg.

HIREK.

A piac áthelyezése. Megirta a „Torontál“, hogy a piac áthelyezése azért késik, mert a Car Dusanova utcaát, ahová a piac kerül, salakkal feltöltik. Azt is megirtuk, hogy közegészségügyi szempontból elrendelte a tanács, hogy a különféle piaci cikkek árusítása csak árusító asztalokon történhetik. Ezentul a földre letett rongyokon disztró árucikkek izléses csoportosítása végleg eltűnik végre a piacról. A piacnak asztalokkal való ellátását a város házilag fogja végezni. Az egész munka így nem sokba fog kerülni. Nagyobb kiadást csak az asztalokhoz szükséges deszkaanyag beszerzése jelentett volna, de ezt Sebestyén Károly malomigazgató a fontos közcélra való tekintettel a legelőnyösebb áron ajánlotta föl a városnak. A piachoz szükséges deszkák így a városnak 9000 koronába kerülnek, mely összeg azonban megtérül a piaci helypénzekből.

A villammű üzemének biztosítása. A városi villammű üzemének biztosítása sok gondot okoz most a város vezetőségének. Berberszki polgármester éppen most indított meg tárgyalásokat egy novisadi kereskedővel, aki 80 vagon szenet ajánlott föl a városnak. Ebből a szénből aztán biztosítaná a város a villammű és a közbiztonság részbeni üzemét.

Felállítják a hatósági széket. Hirt adott róla a „Torontál“, hogy Berberszki polgármester kezdeményezésére városi mézárshéket fognak felállítani, amelyben bárki kaphat húst tetemesen olcsóbban, mint a mézárshékekben. Ezeket az árusító bódékat már a napokban állítják föl azon a helyen, ahol eddig a tejpiac volt. A főtérnek a Pupinova-utca felőli részén. Minthogy birka-, sertés- és marhahúst fognak itt kimérni, egyszerre három bódét állítanak föl. Mindegyik fajta husnak külön-külön. Ha a kereslet oly nagyok mutatkoznak, hogy a három bódé nem láthatja el a közönséget, úgy egyidejűleg a köztisztviselők fogyasztási szövetségének üzletében is fognak ilyen kedvezményes áru húst kimérni. Ezen az árusító helyen természetesen csak a tisztviselők fogják a szükségletüket fedezhetni.

Az új választói jog.

(Folytatás.)

Minden választó a szavazási helyiségbe való belépésekor megmondja nevét és foglalkozását, mire az elnök megállapítja, hogy be van-e vezetve a választói névjegyzékbe. Ha a választót a választási bizottság egyik tagja sem ismeri és a választó az idegen név alatt való szavazás következményeire történt figyelmeztetés után is ragaszkodik a szavazati jog gyakorlásához, az elnök jegyzőkönyvbe véteti pontos személyleírását és elrendelheti a választó azonnali fényképezését is, de szavazásra nem bocsátja, ha csak személyazonosságát a bizottság által elfogadhatónak ítélt bizonyítékokkal nem igazolja. Ha valamelyik választónak személyazonossága iránt kétely merül fel, akkor a választási bizottság szótöbbséggel határoz afelett, hogy a választó szavazásra bocsátandó-e vagy nem. Szavazás előtt az elnök vagy a bizottság valamelyik tagja fenhangan megmagyarázza a választónak, hogy az egyes urnák milyen listához tartoznak. A lista képviselője jogosítva van a választónak megmondani, hogy a lista melyik párthoz vagy politikai csoporthoz tartozik. Ezek után az elnök átad a választónak egy golyót, melyet a jobb kezének tenyerére helyez, kezét becsukja az urnák mellett elhaladva, esukott kezét mindegyik urna nyílásába bedugja és esukottan ismét kihuzza, miközben a golyót azon lista urnájába ejti, melyre szavazni akar. Ha kezét az utolsó urnából kihuzza, akkor a választó kinyitja a kezét annak bizonyítására, hogy a golyó nincs már benne. Az egész eljárás alatt a bizottság ügyelni fog arra, hogy a választó a golyót ne eszútsassa a másik kezébe és az ne vigye magával. A szavazás megszaki-tás nélkül d. u. 6 óráig folytatandó, ha pedig rendezvarás miatt a szavazás egy időre felvált fűggesztve, akkor a záróra a felfüggesztés időtartamával meghosszabbítandó. A záróra bekövetkeztekor az épületet, melyben a szavazóhelyiség van, illetve annak udvarát lezárják, de azok, kik záróra előtt már az épületben vagy udvarban voltak, még szavazhatnak, választás napján és az ezt megelőző és követő napon semmiféle alkoholos italt nem szabad kimérni.

A szavazás befejeztével a bizottság megállapítja, hogy hány választó szavazott. Ezután az urnákat felállításuk sorrendjében felnyitják s a bennük lévő golyókat előbb az elnök, azután a községi képviselőtestület delegáltja és végül a lista képviselője külön-külön megszámlálja. A pontos eredmény jegyzőkönyvbe vétetik, mire a jegyzőkönyv, a szavazási jegyzék és a választói névjegyzék a községi pécsettjével lezárt borítékba tétetik. Ezután az elnök ismét lezárja a szavazóhelyiséget s kirendeli az őrséget. A választást követő napon reggel 7 órakor a választási bizottság tagjai ismét megjelennek a szavazóhelyiségben, az elnök magához veszi a borítékba zárt választási iratokat és azokat elviszi a kerületi választási bizottsághoz.

Minden választókerület székhelyén kerületi választási bizottság alakítandó, mely a választást követő napon délelőtt 9 órakor ül össze. Ezen bizottság elnöke, az államtanácsnak, a beogradi semmitőszéknek a zagrebi hétszemélyes táblának, a zagrebi hétszemélyes tábla B. osztályának, a szerajevói legfelsőbb bíróságnak, a cetinjei főtörvényszéknek, a beogradi, úszkubi, novisadi, ljubljani vagy spatolói felebbezési bíróságoknak sorsolás útján kijelölt egyik tagja. Tagjai pedig ezen bizottságnak: az említett felebbezési bíróságok egy tagja vagy egy törvényszéki elnök, a kerületi székhely polgármestere és minden listának két-két képviselője. A határozatképességhez az elnökön kívül két tag jelenléte szükséges. A kerületi bizottság a hozzá beérkezett választási iratok alapján megállapítja a kerületben leadott szavazatok számát, mely elosztva a kerület által választandó és az általános kellékeknek megfelelő képviselők számával, adja a választási hányadost. Ezután megállapítja a bizottság az egyes listákra leadott szavazatok számát. Minden lista annyi képviselői mandátumot kap, ahány sor a választási hányados a listára leadott szavazatok számában foglal-tatik.

Ha ilyen módon az összes mandátumok nem oszthatók ki, akkor a fennmaradt mandátumot azon lista kapja, melynek még számba nem vett szavazatai a hányadost legjobban megközelítik.

Ha a kerület csak egy akadémiai képzettségű képviselőt választ, akkor mandátum annak az akadémiai képzettségű jelöltnek jut, ki a legtöbb szavazatot nyert listán szerepel. Ha pedig több ilyen képviselő választandó, akkor a mandátumok elosztása a fentivel azonos eljárás szerint történik, de a választási hányados nyeresébe szükséges osztási műveletnél osztóul a kerület által választandó akadémiai képzettségű képviselők száma használatik.

Az eljárást megvilágítja a következő példa: Egy kerületben mely 12 képviselőt választ, 3 listára összesen 14500 szavazat adatott le és pedig az A. listára 6000, a B. listára 5000 és a C. listára 3500 szavazat. A 12 képviselő közül háromnak kell akadémiai képzettséggel bírnia, kilencnek csak az általános kellékeknek kell megfelelnie. Az ezeknek szóló mandátumok odaitélésénél a választási hányados (14500 : 9 =) 1611, míg az előbbieknél szóló mandátumok odaitélésénél a hányados (14500 : 3 =) 4833. Ez alapon az A. listán 1. alatt felsorolt (az általános kellékeknek megfelelő) jelölteknek jut 3 mandátum s fennmarad 1167 szavazat, a B. listán 1. alatt felsorolt jelölteknek jut 3 mandátum s fennmarad 167 szavazat, a C. listán 1. alatt felsorolt jelölteknek pedig jut 2 mandátum s fennmarad 278 szavazat. A fennmaradt kilencedik mandátum az A. listának jut, mert az annál fennmaradt szavazatok száma közelíti meg legjobban a választási hányadost. Ugyanígy az akadémiai képzettséghez kötött mandátumok közül az A. listának jut 1 és fennmarad 1177 szavazat, a B. listának pedig jut 1 mandátum és fennmarad 177 szavazat. Az akadémia képzettséghez kötött harmadik mandátum a C listának jut, mert az ezen listára leadott szavazatok száma nem éri ugyan el a választási hányadost, de jobban közelíti azt meg, mint az A. és B. listáknál fennmaradt szavazatok száma.

Ha egy listának kevesebb mandátum jut, mint amennyi jelölt volt, akkor a mandátumok a jelölteknek abban a sorrendben osztandók ki, amelyben a listán felvannak sorolva. Mihelyt a kerületi bizottság a fenti eljárás szerint a választás eredményét megállapítja, kiadja a megválasztott képviselőknek a mandátumot, az eljárásáról felvett jegyzőkönyvet pedig az összes választási iratokkal együtt az állami bizottság útján felterjeszti az alkotmányozó gyűléshez. Aki több helyen lett képviselőnek megválasztva, köteles a választás igazolásától számított 3 nap alatt nyilatkozni, hogy melyik mandátumot akarja megtartani. Ha ezt elmulasztja, úgy azon kerületben megválasztottnak fog tekintetni, melyben a legtöbb szavazatot kapta. Senki háromnál több kerületben nem jelöltheti magát.

A megüresedett képviselői helyre az alkotmányozó gyűlés azt hívja meg, ki ugyanazon listán a megválasztott képviselők után következett és pótválasztásnak csak akkor van helye, ha a listán szerepelt összes jelölt már be vannak hívva. A képviselők működésük tartamára napidíjat, a Beogradon kívül lakók pedig ezenfelül utiköltséget is kapnak az alkotmányozó gyűlés által megállapított mérvben.

Minden állami hivatal és szolgálat — a miniszterek és a jogegyetemi tanárok hivatalának kivételével — összeférhetetlen a képviselőséggel. Azon képviselők pedig, kik állami hivatalt vagy szolgálatot vállalnak, az állammal üzleti összeköttetésbe lépnek vagy az állammal üzleti összeköttetést fenntartó vállalatoknál igazgatói, igazgatóhelyettesi, igazgató-sági vagy felügyelő-bizottsági állást vállalnak, elvesztik mandátumukat. Ugyanezen sors éri azon ügyvédképviselőket, kik olyan ügyeket vállalnak, melyeknek elintézése a kormánytól vagy egyes miniszterektől függ. Politikai és rendőrségi tisztviselők képviselőjelöltek sem

lehetnek. Az állami bíróságok elnökei és bírái nem léphetnek fel jelölteként hivatalos működésük kerületében.

Az általános képviselőválasztások a királyság egész területén ugyanazon vasárnapi napon ejtendők meg. Az alkotmányozó gyűlésre szóló képviselőválasztásokat a törvény folyó évi november 20-ikára tűzte ki. A Vojvodinában élő választóknak most lesz először alkalmuk arra, hogy legfontosabb politikai jogukat egy modern törvény rendelkezései szerint gyakorolhassák.

(Véga.)

KÖZGAZDASÁC

A 20 százalékos bonokat, amelyeket a pénzügyi törvény 20. pontja értelmében nemso-kára egyszázalékos állandó állami kötvényekre cserélik be, az ezer koronánál kisebb összegről szólókat pedig kifizetik a beváltás alkalmával.

Cukorkivitel Csehszlovákiából. Julius hó folyamán Csehszlovákiából Ausztria 87510, Franciaország 59250, Németország 5650, Jugoszlávia 2792, Románia 2450 és Olaszország 1786 métermázsa cukrot vitt ki.

A vasuti lopások megtérítése. A közlekedésügyi miniszter még múlt év decemberében megszüntette a kártérítés adását a vasuton ellopott tárgyakért. A zagrebi kereskedelmi és iparkamara közbenjárására július hó 21-én kelt 20783. sz. határozatával újból elrendelte a kártérítés fizetést.

A világ cukortermése. A rendkívül kedvező időjárás nagyon előnyösen befolyásolta a répatermést. A cukorrépa ugy sulyban, mint cukortartalmára nézve javult. Különösen Csehszlovákiából érkeznek kedvező hírek, mert ott a cukorrépa minősége a legjobb. A répa átlagos sulya 343 gr., édessége 14-37%, vagyis 48 gr. cukor. Németországban a suly 191 gr., cukor 28 gr. Franciaországban sulya 200 gr., cukor 27-7 gr., az Egyesült-Államok az össztermést 1.003.500 tonnára becsülik, míg tavaly csak 726500 tonna volt. A világpiacra a javai rossz cukornád termése nagy nyugtalan-ságot idézett elő, mert az állandó szárazság nagy kárt okozott a termésben. Németországban az ezidei cukorrépa termés 65%-al nagyobb a tavalyinál, 273 gyár dolgozik most, tavaly pedig csak 264 dolgozott. Csehszlovákia 15000 vagon cukrot fog ki-vinni, hogy külföldön a szükségelt buza-meniységet beszerezhesse. A cukor világpiaci árai július hó 1-én a következők voltak: Java 35 santime, vagyis 0-57 holland arany forint kilogrammonként. Egyesült-Államok 24 santimes 1 kilogramm. Csehszlovákiában 3-26 csehszlovák korona, Svájcban 2-10 frank, Olaszországban 8-5 lira, Ausztriában 35 korona, Jugoszláviában 70 korona.

Felhívás.

A pénzügyminiszterium rendelete értelmében a magyar és osztrák hadikölcsönkötvények folyó hó 23-ig az állami adóhivataloknak elismervény ellenében beszolgáltatandók.

Felkérjük azon tisztelt üzletfeleinket, kiknek hadikölcsönkötvényeik őrzés végett, vagy kézi-zálogul nálunk letétben vannak, hogy ezen értékpapiraik felett f. hó 18-ig (szombat) déli 12 óráig megfelelően rendelkezzenek, mert ellenkező esetben az értékpapirokat a rendeletnek megfelelően mi fogjuk beszolgáltatni.

Nagybecskereki Népbank R.-T.

Előrendű tűzifa és kőisfa bonnárak részére

Novák és Társai cégnél Veliki Beeskerek
Krunszka (Korona) u. 1709

Telefon: 301. szám.

Telefon: 301. szám.

Keresek intelligens, lehetőleg német, perfekt
szobaleányt
vagy szerény házikisasszonyt, ki első szoba-
leányi teendőket is vegez. Sürgős ajánla-
tok fényképpel és bizonyítványmásokkal
DRAXLER BRUNÓNÉ földbirtokosné
1699 Velika Kikinda címre küldendők.

Keresek megvételre egy
köleshántoló
berendezést.

HENGERMALOM, BOCSÁR. 1698

Ujra fiatal, szép, údearcu lesz a

Margitta-crémtől

Kapható kizárólag

Nikolić gyógyszerárában

172 Veliki Bečkerek, Žitni (Buza) trg.

FONTOS

ügyvédeknek a
Vojvodinában
vagy ipari
vállalatoknak:

JOGTUDOMÁNYOK DOKTORA

nyugalm. horv. szlav. állami hivatalnok, tökéletes
szerb-horvát, német, magyar és jó francia, vala-
mint olasz nyelvtudással, társulni óhajt az állam-
nyelvben nem jártas vojvodinai ügyvéddel, esetleg
belép ipari vállalathoz mint jogtanácsos. Szíves
ajánlatok „Jogtudor 1179” jelige alatt kéretnek a
BLOCKNER hirdető iroda Zagreb I—78.
címére. 1702

226—920. ügyszám.

1705

Árverési hirdetmény.

Dr. Pollák Győző veliki becskerei ügyvéd
által képviselt Délmagyarországi Cukoripar
Részvénytársaság veliki becskerei cég meg-
keresése folytán a gyár telepén a cukorrépa-
szeletraktárban levő körülbelül 26 vagon ki-
luzogatlan cukorrépaszeletet (Zuckerrübensplit-
ter) 1,430.000 korona becsárban Szügyi Sándor
kulai kereskedő cég veszélyére és költségére
a kereskedelmi törvény 347. § a szerint nyil-
vános árverésen készpénzfizetés mellett el-
fogom adni.

Az árverés 1920. évi szeptember hó 24-én
délután 3 órakor fog a helyszínen megtartatni
Kikiáltási ár a becsár, az áru azonban ezen
áron alul is el fog a legtöbbet ígérőnek adatni.

Az árverési szándékozók kötelesek az árverés
előtt 150.000 korona bánatpénzt kezeimhez
letenni.

Vevő köteles a vételárát azonnal a Dél-
magyarországi Cukoripar Részvénytársaság vagy
megbízott ügyvédje kezeihez lefizetni, mert
különben a bánatpénz elvesz és az áru újból
el fog nyomban árvereztetni.

Vevő köteles a III. fokozat szerint a vételi
illetéket szintén nyomban kezeimhez lefizetni,
a szeleteket azonban legkésőbb 1920. évi
október hó 2-án délután 5 óráig kivásárolás
szerint vagy az vasúti állomás Veliki Becs-
kerek Gyártelep, vagy az hajó gyárakpart,
átvenni.

Veliki Bečkerek, 1920. évi szeptember hó
13-án.

Dr. Susich István, kir. közjegyző.

PRIMA

1706

MÉSZ

kicsinyben kilogrammonként 2 K-ért,
nagyban kedvezményes áron kapható

Lenauova (Lenau) u. 100. sz. a.

Állami tanítónő
elemi oktatást vállal.

Cím a kiadóhivatalban.

1646

ELADÓ

egy szalongszobánál, leányszobának is
alkalmas, függöny, csillar és egy nagy
szőnyeg. . . Ugyanott egy Sparherd
kerestetik megvételre.

1700

Dr. Turzay Károlyné Geteova (Német) u. 1. sz.

Keresek megvételre komplett
porcellan- és üvegszervizet

Cím a kiadóban

1648

Szálltok saját termelésű fával égetett I. r. fehér
darabos meszet

I. r. száraz darabos faszén : I. r. pécsi kovács-
szenet : Beocsini portlandcementet : Budai
földet : Kátrányt, legjutányosabb árban vagon-
és kisebb tételekben is.

1677

Donauer Jenő, Ókanizsa.

Elsőrendű száraz TŰZIFA

só, faszén, cement,
deszka, lécz, épületfa,
és kétszer mosott **kovácsszén**

kapható a

Szerb szövetségi bank r.-t. fiókjánál
Veliki Bečkerek.

844

Telefonszám 47.